

ЯК ВИЖИТИ ПІД «ГРАДОМ»

Система залпового вогню «Град» має репутацію грізної та страшної зброї, яка не залишає шансів на виживання. Однак, як показує досвід, можна залишитися живим і під «Градом». Головне - не впадати в паніку та знати кілька особливостей цієї зброї. Звичайну випущену міну, можна почути та встигнути відреагувати на неї. Натомість, снаряди з «Граду» летять вдвічі швидше за швидкість звуку, тож, ракети прилітають швидше, ніж долітають до вух звуки їхнього пострілу і польоту.

Однак залп з «Граду» добре видно. Уночі це яскравий спалах на горизонті, удень - димні сліди випущених ракет. Тому потрібно організувати чергування спостерігачів, які вчасно попередять про початок обстрілу.

Звичайна дальність стрільби - від 5 до 20 км. Тож після сигналу від спостерігача є всього декілька секунд, щоб сховатися. Людям, які знаходяться в зоні можливого обстрілу «Градами», дуже важливо виробити специфічну звичку: постійно тримати в полі зору оточуючі предмети, які можна використовувати, як укриття.

Ракета «Граду» у рази потужніша за мінометні міни. Важкий снаряд на надзвуковій швидкості + 6 кг вибухівки легко пробивають стіни будинків і ламають міжповерхові перекриття. Тому в середині будівлі краще ховатися в підвалі або на підлозі першого поверху. Вибирайте місце в кутку між несучими стінами (там менше шансів потрапити під завали, якщо впаде стеля) і недалеко від вікна чи дверей (щоб легше було залишити будівлю в разі потрапляння ракети). Осколково-фугасний снаряд «Граду» має контактний детонатор, який спрацьовує при ударі. Як і у випадку з мінометом, осколки після вибуху летять вгору і в сторони. Тому від осколків досить надійно захищають окопи, щілини, воронки, бліндажі. Якщо обстріл застав вас на відкритій місцевості - лягайте на землю і притискайтеся до неї якомога щільніше. Вище 30 см над землею все буде всіяне уламками.

На кожній пусковій установці «Град» - 40 снарядів, які можуть бути випущені всього за 20 секунд. Але часто дають залп приблизно з 10-30 снарядів, після чого уточнюють результати стрільби і коректують вогонь чи змінюють позицію. Можливий і масований обстріл: в артдивізіоні 18 бойових машин, які використовують і разом, і малими групами, і поодиноці. Тому не поспішайте виходити з укриття, зачекайте хоча б 10 хвилин після закінчення обстрілу.

Основні правила виживання при обстрілі з «Граду»:

- Організуйте постійне спостереження.
- Постійно тримайте в полі зору будівлі, споруди, предмети, які можна швидко використати як укриття. З часом це увійде в звичку.
- Окопи, воронки, щілини надійно захищають від осколків. Якщо обстріл застав вас на відкритій місцевості - лягайте на землю.
- У будівлі краще ховатися в підвалі або на першому поверсі - у кутку, недалеко від вікна чи дверей.
- Після закінчення залпу не поспішайте виходити з укриття. Зачекайте хвилин 10 - цілком імовірно, що обстріл продовжиться.